

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Stefan cel Mare“ din Suceava
1.2 Facultatea	Litere și Științe ale Comunicării
1.3 Departamentul	Limba și literatura română
1.4 Domeniul de studii	Filologie
1.5 Ciclul de studii ¹⁾	Master
1.6 Programul de studii/ Calificarea	Limbăși comunicare

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Reprezentări ale limbii în gramaticile românești							
2.2 Titularul activităților de curs	Rodica Nagy							
2.3 Titularul activităților de seminar/ laborator/ proiect	Rodica Nagy							
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	II	2.6 Tipul de evaluare	C	2.7 Regimul disciplinei	Conținut ²⁾	DF
							Obligativitate ³⁾	DI

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	din care: 3.1 curs	1	seminar/ laborator/ proiect	1
3.4 Total ore pe semestru din planul de învățământ	28	din care: 3.5 curs	14	3.6 seminar/ laborator/ proiect	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					50
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					22
Pregătire seminarii/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					30
Tutoriat					
Examinări					2
Alte activități: practică individuală de teren de observație participativă					
3.7 Total ore studiu individual	120				
3.8 Total ore pe semestru	150				
3.9 Numărul de credite ⁴⁾	6				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	• O sală echipată cu proiector, calculator
5.2 de desfășurare a seminarului/ laboratorului/ proiectului	•

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> a) Culegerea, analiza și interpretarea unor fapte de limbă ce reflectă mentalități din perioade diferite; b) Conceperea și realizarea proiectelor științifice și profesionale cu ajutorul metodelor și tehnicilor de cercetare și implementare specific domeniului; c) Utilizarea tehnologiilor digitale pentru accesarea informației relevante și procesarea ei.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> a) Utilizarea componentelor domeniului Filologie în deplină concordanță cu etica profesională. b) Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipă, cu îndeplinirea unor sarcini specifice; c) Organizarea unor proiecte individuale de formare continuă, îndeplinirea obiectivelor de formare prin activități de formare.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cursul aprofundează cunoștințele de istorie a gramaticii românești, dintr-o perspectivă inedită, aceea a reprezentărilor limbii române din unghiul conștiinței lingvistice a autorilor de
---------------------------------------	---

	gramatici. Se realizează o structură tematică logică, urmărind fenomenele de reflectare partizană a trăsăturilor limbii române în diverse tipuri de gramatici, apărute în perioada modernizării.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Introducerea unor concepte de bază, precum „representare socială“, „representare lingvistică“, „obiectivare“, „ancorare“ (Guimelli 1994) ; gramatică savantă/profană • Recunoașterea fenomenelor lingvistice controversate; interpretarea acestora din perspectiva reprezentărilor socio-lingvistice • Distingerea reprezentărilor din teoria limbii de reprezentările sociale ale vorbitorilor; locutorul perfect • selectarea unor particularități ale limbii din gramatici, valorizate pozitiv/negativ de specialiști

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Reprezentări sociale și reprezentări lingvistice. Condițiile preliminare pentru producerea discursului gramatical: cunoaștere, rațiune, uz și intuiție. Aspecte teoretice	Expunere, explicație, discuții, activități interactive.	
2. Reprezentări identitare. Limba română, o limbă „nedeșăvârșită“ în contextul european al limbilor moderne.	Expunere, explicație, discuții, activități interactive.	
3. Reprezentări raționaliste. Limba națională/limbă normată. Atitudini față de normele cutumiare, subiective, estetice și obiective în gramaticile românești	Expunere, explicație, discuții, activități interactive.	
4. Reprezentarea oportunistă. Transcenderea modelelor tradiționale. Dispozitive procustiene de modelare.	Expunere, explicație, discuții, activități interactive.	
5. Reprezentarea caleidoscopică. Imperativul tratamentului automat. Perspective și tendințe		
6. Reprezentări ale limbii române în gramaticile școlare	Expunere, explicație, discuții, activități interactive.	
7. Reflecții asupra reprezentărilor vorbitorilor : «grammar nazi», «lingvistică populară», variații ortografice etc.	Expunere, explicație, discuții, activități interactive.	
Bibliografie Abric, J.-Cl. (Ed), 1994, <i>Pratiques sociales et représentations</i> , Paris: PUF. Bally, Ch., <i>Linguistique générale et linguistique française</i> , Quatrième édition revue et corrigée, Editions Francke, Berne, 1965 Benveniste, E., <i>Probleme de lingvistică generală</i> , București, Universitas Teora, vol. I-II, 2000 Berrendonner, Alain, <i>L'éternel grammairien. Etude du discours normatif</i> , Berne, Peter Lang, 1982 Branca-Rosoff, Sonia, <i>Les imaginaires des langues</i> , in <i>Sociolinguistique. Territoires et objets</i> , H. Boyer, dir., Lausanne, Delachaux et Niestlé, 1996, p. 79-112. Charaudeau, P., Maingueneau, D., et al., <i>Dictionnaire d'analyse du discours</i> , Éditions du Seuil, Paris, 2002 Charaudeau, Patrick, <i>Identité linguistique, identité culturelle: une relation paradoxale</i> , in <i>Le discours sur les langues d'Espagne</i> , Lagarde Christian (ed.), Perpignan, Presses universitaires de Perpignan, 2009, pp. 21-38, site-ul Patrick Charaudeau - Livres, articles, publications, disponibil la adresa: URL: http://www.patrick-charaudeau.com/Identite-linguistique-identite.html Eco, Umberto, <i>În căutarea limbii perfecte</i> , Traducere din limba italiană de Dragoș Cojocaru, Iași, Editura Polirom, (1993) 2002 Foucault, Michel, <i>Cuvintele și lucrurile</i> , Traducere de Bogdan Ghiu și Mircea Vasilescu, București, Editura Rao, (1966), 2008 Guimelli, Ch. (Ed), <i>Structures et transformation des représentations sociales</i> , Neuchâtel, Delachaux et Niestlé, 1994 Houdebine- Gravaud, Anne-Marie, <i>L'imaginaire linguistique entre idéal de langue et langue idéale. Sa modélisation, son application, son développement en imaginaire culturel via la semiologie des indices</i> , în <i>Language and Literature</i> , 2013, pp. 9-19, disponibil la http://www.diacronia.ro/ro/indexing/details/A6029/pdf Kayser, D., <i>La représentation des connaissances</i> , Paris, Hermès, 1997 Mamina, A. <i>Societate, instituții, reprezentări sociale — studii de istoria mentalităților și a imaginarului</i> , București, Editura Enciclopedică, 1998 Nagy, R., (coord), <i>Dicționar de Analiza discursului</i> , Iași, Institutul European, 2015 Py, B., <i>Représentations sociales et discours. Questions épistémologiques et méthodologiques</i> , Tranel 32, 2000, 5-20. Rey, Alain, <i>Usages, jugements et prescriptions linguistiques</i> , în <i>Langue française</i> , no. 16, La norme, 1972, pp. 4-28, DOI: https://doi.org/10.3406/lfr.1972.5701 , disponibil la: https://www.persee.fr/doc/lfr_0023-8368_1972_num_16_1_5701 Rosier, Lorence, <i>Les représentations de la langue et du discours sur la toile, La Clé des Langues</i> [en ligne], Lyon, ENS de LYON/DGESCO (ISSN 2107-7029), mars 2018. Consulté le 30/09/2020. URL: http://cle.ens-		

lyon.fr/plurilingues/langue/domaine-de-la-linguistique/les-representations-de-la-langue-et-du-discours-sur-la-toile Seca, Jean-Marie, <i>Reprezentările sociale</i> . Traducere de Evagrina DÎRȚU. Prefață la ediția în limba română de Jean-Marie Seca, Institutul European, 2009 Siouffi, Gilles, <i>Le rôle de l'imaginaire dans la description et la représentation linguistique</i> , în <i>Discours, signes et sociétés</i> , 2019, disponibil la: http://revue-signes.gsu.edu.tr/article/-LY-6cjdBU3cZyTCCA5j Zarate, G., <i>La notion de représentation et ses déclinaisons</i> , NeQ 2, 1997, 5-9.		
8.2 Seminar/ laborator/ proiect		
		Observații
1. Atitudini și reprezentări. Analiză de corpus. Gramatici de la sfârșitul secolului al XIX-lea	Prezentare pe baza bibliografiei; analiză textuală; discuții, activități interactive.	
2. Atitudini și reprezentări. Gramatici din prima jumătate a secolului XX	Prezentare pe baza bibliografiei; analiză textuală; discuții activități interactive.	
3. Atitudini și reprezentări. Gramatica democrație (Mioara Avram)	Prezentare pe baza bibliografiei; analiză textuală; discuții activități interactive.	
4 Atitudini și reprezentări. Gramatici academice	Prezentare pe baza bibliografiei; analiză textuală; discuții, activități interactive.	
5. Atitudini și reprezentări în gramaticile bilingve	Analiză textuală; discuții, activități interactive	
6. Reprezentări ale limbii române în manuale	Prezentare pe baza bibliografiei; analiză textuală; discuții, activități interactive.	
7. Reprezentări ale limbii române la studenți/masteranzi/presă etc. Studii de caz	Prezentare pe baza bibliografiei; analiză textuală; discuții, activități interactive.	

Corpus orientativ (în ordine cronologică):

V. Alecsandri, *Grammaire de la langue roumaine*, Paris, 1863

H. Tiktin, *Gramatica română pentru învățământul secundar, teorie și practică*, Iași 1893

Al. Phillipide, *Gramatică elementară a limbii române*, 1897

Iorgu Iordan, *Gramatica limbii române*, București, 1937 (ediția a II-a, 1946).

Gramatica limbii române, Editura Academiei, 1953, 1963, 2005

Valeria Guțu-Romalo, *Morfologie structurală a Limbii Române (substantiv, adjectiv, verb)*, Editura Academiei R.S.R., 1968

Gabriela Pană Dindelegan, *Sintaxa transformțională a grupului verbal în limba română*, Editura Academiei, 1974)

Gramatica de bază a limbii române, Editura Univers Enciclopedic Gold, 2010

Gramatica limbii române pentru gimnaziu, Editura Univers Enciclopedic Gold, 2019.

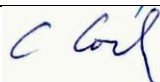
9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunităților epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Cunoașterea și interpretarea adecvată a conceptelor de bază, capacitatea de adaptare a conceptelor teoretice în analiza de text .	referat	50%
	Cunoașterea conținuturilor teoretice și parcurgerea bibliografiei indicate.	colocviu	50%
10.5 Seminar/ laborator/ proiect			
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> Cunoașterea terminologiei de bază. Cunoașterea bibliografiei de bază. Capacitatea de adaptare a conceptelor teoretice în analiza de text 			

--

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de seminar
20 septembrie 2020		

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament
2.10.2020	

Data aprobării în Consiliul academic	Semnătura decanului
2.10.2020	